

Nr 118.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning i vissa fall i anledning av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom.

(5:e avd.)

I propositionen nr 99 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sociallärenden för den 6 mars 1953, föreslagit riksdagen att medgiva, att av det under femte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m. må i enlighet med vad i propositionen föreslagits utgivas *dels* ersättningar i anledning av yrkessjukdom eller olycksfall i arbete, som drabbat i propositionen angivna personer, *dels ock* ersättningar i anledning av fall av den s. k. sliparsjukan, vilka inträffat eller må komma att inträffa.

Propositionen.

De i propositionen omförmälda personerna äro: Petri Edvin Larsson (*fall 1*), Anders Gustaf Larsson (*fall 2*), Axel Edvard Wärn (*fall 3*), Johan Axel Paulsson (*fall 4*), Anders Wikström (*fall 5*), Karl Bernhard Holm (*fall 6*), Karl Josef Ekengren (*fall 7*), Edvin Gottfrid Larsson (*fall 8*), Karl Artur Jansson (*fall 9*), Otto Leander Andersson (*fall 10*), Erik Sigurd Elgström (*fall 11*), Arnt K. Meyer-Lie (*fall 12*), Svän Söderberg (*fall 13*), Ingrid Catarina Sjödel (*fall 14*) samt Helge Vallentin Claesson (*fall 15*).

Beträffande de yrkessjukdomar resp. olycksfall i arbete, som drabbat de i *fallen 1—14* nämnda personerna, hänvisar utskottet till den å s. 2—22 i propositionen lämnade redogörelsen.

Beträffande det Helge Vallentin Claesson (*fall 15*) övergångna olycksfallet anföres å s. 22—24 i propositionen följande.

Den 24 augusti 1950 inkom till riksförsäkringsanstalten anmälan, att *Helge Vallentin Claesson*, född 1908, under arbete för Åmåls sågverks aktieföretag den 21 i samma månad ådragit sig vissa besvär i högra axeln. Besvären skulle ha uppkommit, då Claesson lyft upp en isoleringsmatta, som vägde omkring 30 kilogram. Enligt bifogat läkarintyg hade Claesson ådragit sig distorsion i axeln med åtföljande svullnad; han ansågs arbetsoförmögen under minst en vecka. Riksförsäkringsanstalten fann, att Claessons ifrågavarande besvär icke orsakats av något den 21 augusti 1950 inträffat olycksfall, varför ersättning icke kunde tillerkännas honom. Försäkringsrådet fann ej skäl till ändring i beslutet.

Till riksförsäkringsanstalten inkom den 5 april 1951 en skrivelse från Claesson med hemställan om förnyad prövning av ersättningsfrågan. Claesson åberopade en å Älvsborgs läns centrallasarett förd sjukjournal över hans behandling därstädes. Av journalen framgick bl. a., att Claesson vårdats å lasarettet vissa tider av år 1950 för bristning av supraspinatussenan samt att han i samband därmed opererats för denna åkomma. Efter granskning av journalutdraget avvisade anstaltens läkare tanken på samband mellan olycksfallet och skadan. Anstalten meddelade Claesson, att hans framställning icke föranledde någon åtgärd. Jämväl detta beslut överklagades i försäkringsrådet; besvärerna föranledde ingen åtgärd.

Claesson anförde därefter genom ombud den 3 november 1951 besvär hos försäkringsrådet samt åberopade därvid ett av medicine doktorn Thore Walheim utfärdat läkarintyg. Walheim hade erhållit nya och fullständigare uppgifter om vad som förekommit vid det arbetsmoment, då senan brast. Härigenom har framkommit, att Claesson förlorat balansen och gjort en överhalning framåt, varvid en kraftig hyperextension av senan följt. Walheim har uttalat, att i förevarande fall förelegat ett i olycksfallsförsäkringslagens mening klart olycksfallsmoment, som berättigade den skadade till ersättning. Sedan försäkringsrådet anmodat riksförsäkringsanstalten att inkomma med utlåtande, inhämtade anstalten yttrande från sin överläkare, docenten Ivar Palmer, vilken anförde bl. a.: »Operativ friläggning har visat aponeurosedegeneration med sekundär ruptur av mycket gammalt datum. Traumat, om man kan kalla det så, har blott utlöst vissa besvär av den gamla skadan.» Anstalten hemställde, att framställningen icke måtte föranleda någon åtgärd och detta blev även rådets beslut.

I en till socialdepartementet den 23 september 1952 inkommen skrivelse har Claesson, under åberopande av nyssnämnda av Walheim utfärdade intyg, hemställt om ersättning för skadan efter samma grunder som om olycksfallsförsäkringslagen varit tillämplig.

Riksförsäkringsanstalten har från legitimerade läkaren H. Paul vid centrallasarettet i Vänersborg införskaffat läkarintyg med fullständig beskrivning av Claessons nuvarande, av axelåkomman orsakade tillstånd. Av intyget framgår, att rörelseförmågan i högra axelleden är väsentligt inskränkt samt att en betydande nedsättning föreligger av grova kraften i axelgördeln; tillståndet uppgives ha varit oförändrat under det senaste året.

Enligt inhämtade uppgifter har Claesson alltsedan den 9 april 1951 arbetat full tid hos Åmåls sågverks aktiebolag. Hans arbetsförtjänst uppgår f. n. till fyra kronor för arbetstimme, motsvarande 9 600 kronor för år räknat.

Claesson är gift och har ett barn i tioårsåldern. Han äger en fastighet, taxerad till 23 000 kronor och intecknad för 21 000 kronor. I övrigt har han inga tillgångar och ej heller skulder.

Därest Claesson i anledning av sin axelåkomma varit berättigad till ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen, skulle riks-försäkringsanstalten — förutom ersättning för läkarvård m. m. — ha tillerkänt honom hel sjukpenning för tiden 22 augusti 1950—8 april 1951, fränsett vissa dagar under vilka han arbetat. Vidare skulle Claesson ha erhållit livränta tills vidare under tre år fr. o. m. den 9 april 1951 med 960 kronor för år, motsvarande en nedsättning av arbetsförmågan med 20 procent. Efter utgången av denna tid skulle omprövning ha skett.

Riks-försäkringsanstalten finner några omständigheter icke ha tillkommit, som föranleder ändrat ståndpunktstagande i fråga om Claessons rätt till ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen. Anstalten finner ej heller sådana förhållanden föreligga, som motiverar bifall till Claessons framställning om ersättning av statsmedel enligt grunderna för samma lag.

Försäkringsrådet instämmer i riks-försäkringsanstaltens utlåtande.

Med anledning av vad som förekommit har genom socialdepartementets försorg inhämtats vissa kompletterande upplysningar från docenten Palmer, som därvid bl. a. anfört följande.

En bristning av skulderledens sen-aponeuros (en platta, bildad av flera sig förenande muskelsenor), i populärt medicinskt språkbruk benämnd »supraspinatusruptur», uppkommer aldrig som en ren följd av ett olycksfall. För denna senplatta gäller samma allmänna regel som för all annan senvävnad: i systemet muskelbuk — sena — senfäste är senan den mest hållfasta. Är ett inverkanse våld starkt nog att överskrida hållfasthetsgränsen, sker bristning oftast i benfästet, varvid ett benfragment ryckes loss och medföljer senan, någon gång i själva muskelsubstansen, aldrig i själva senvävnaden.

Rätt ofta uppträder i den senare medelåldern förändringar i senplattan, s. k. scleros, medförande en förskjutning av belastningen vid lyftande rörelser. De av sclerosen försvagade fibrerna i senplattan kunna därvid brista inifrån och utåt. Detta är en process, som kan pågå lång tid i samband med ordinära kroppsrörelser. De brustna fiberportionerna omfatta småningom aponeurosens hela tjocklek, så att ett hål uppstår.

Den inre fiberbristningen ger sig icke till känna genom smärtor. Det är först när bristningen omfattar aponeurosens hela tjocklek, som besvär börjar giva sig tillkänna, men även då i regel först i samband med någon påfrestning som irriterar den vulnerabla vävnaden. Ett dylikt »falskt» olycksfall ter sig för patienten som den verkliga orsaken till hans besvär.

Vid en aponeurosruptur rör det sig följaktligen alltid om en åkomma med preformerande degenerativa förändringar. En olycksfallsartad episod av föreliggande karaktär kan emellertid orsaka en slutbristning av den försvagade aponeurosen. Ett trauma kan m. a. o. påskynda händelseförloppet.

I föreliggande fall var uppgivet trauma icke sådant, att det kan anses utlösa en abnormt stark påfrestning på aponeurosen. Händelsen kan icke rubriceras som olycksfall. Det rörde sig om en ordinär arbetsrörelse. Operationsfyndet, som visade en stor defekt, omfattande större delen av aponeurosen inklusive bicepsenan, var sådant, att det kan betraktas som ute-

slutet, att den aktuella påfrestningen givit upphov till förändringarna. Denna påfrestning har blott provocerat symtom från en sjukdomshård av vida äldre datum, som ditintills icke i högre grad givit sig tillkänna.

Med den kännedom jag förvärvat om denna åkomma anser jag mig därför icke ha rätt att som riksförsäkringsanstaltens överläkare på medicinska grunder tillstyrka ersättning.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

»Yrkessjukdomsförsäkringslagen äger sedan år 1931 tillämpning å sjukdomen silikos. Under vissa förhållanden uteslutes emellertid silikossjuka personer från ersättning. Så är fallet, där den sjuke icke efter ingången av år 1931 varit sysselsatt i arbete, där risk föreligger att ådraga sig silikos. Men även om hinder för ersättning icke föreligger ur denna synpunkt, är den sjuke utestängd från ersättning om han icke inom tio år före dagen för sjukdomens yppande varit sysselsatt i farligt arbete. Sedan år 1937 har riksdagen på förslag av Kungl. Maj:t medgivit ersättning till silikossjuka i ett flertal fall, där yrkessjukdomsförsäkringslagen på grund av här angivna förhållanden icke varit tillämplig.

I förevarande sammanhang föreligger framställningar om ersättning i extra ordinär väg från ett antal personer (fallen 1—7 och 9—11) vilka, ehuru de enligt remissmyndigheternas uppfattning drabbats av silikos, icke kunnat beredas ersättning jämlikt yrkessjukdomsförsäkringslagens bestämmelser, enär deras fall företett brister i något av de hänseenden som nyss angivits. I fall nr 8, som i övrigt befinner sig i samma läge som de nyssnämnda fallen, har riksförsäkringsanstalten funnit silikos yppad, medan däremot försäkringsrådet, vars sakkunnige läkare funnit silikosdiagnosen knappast sannolik, avstyrkt ersättning. I detta fall har således tveksamhet rätt vid sjukdomsbedömningen; såsom skäl för antagandet att det här rör sig om silikos talar bl. a. det förhållandet att en mycket stor del av de anställda vid ifrågavarande arbetsplats ådragit sig denna sjukdom. Härtill kommer att omständigheter i övrigt, särskilt i ekonomiskt avseende, talar för bifall till framställningen om ersättning. Enligt min mening bör därför även i detta fall ersättning få utgå.

Med bortseende från försäkringsrådets avvisande ställningstagande till fall nr 8, varom talats i det föregående, har remissmyndigheterna i samtliga fall tillstyrkt eller i vart fall icke velat motsätta sig att ersättning utgår. För egen del anser jag, att de personer, som det här är fråga om, bör beredas ersättning enligt grunderna i yrkessjukdomsförsäkringslagen.

I fråga om vissa av silikosfallen uppkommer särskilda problem, vilka bör upptagas till behandling redan i detta sammanhang. Vad gäller bestämmandet av den tidpunkt från vilken ersättningarna skall utgå — ett spörsmål, som föranlett högst skiljaktiga uttalanden vid remissbehandlingen — återkommer jag senare, då hithörande problem uppkommer även i fråga om dem, som skadats genom olycksfall i arbete.

I fall nr 2 har riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet stannat vid olika uppfattning om dagen för sjukdomens yppande. Denna tidpunkt är av betydelse för bl. a. den inkomstberäkning, som skall ligga till grund för beslut om ersättningens storlek. Enligt det läkarintyg, som bifogats den första till riksförsäkringsanstalten inkomna anmälningen, hade den sjuke sedan år 1949 besvärats av andfåddhet på grund av silikos och hans arbetsförmåga var avsevärt nedsatt fr. o. m. den 19 juli 1949. Riksförsäkringsanstalten har ansett sig böra godtaga dessa uppgifter såsom belägg för att sjukdomen yppats dagen före sistnämnda dag. Försäkringsrådet har däremot velat förlägga yppandet till det första tillfälle, då röntgenundersökning företogs. Enligt min mening bör det i detta läge, med hänsyn till att silikosdiagnosen är ostridig, kunna väl försvaras att anknyta sjukdomens yppande till det tillfälle, då arbetsförmågan vek. Jag ansluter mig därför till riksförsäkringsanstaltens mening i denna fråga.

I fallen nr 6 och 8 föreligger vid sidan av silikos invalidiserande sjukdomar av annan karaktär. Detta förhållande har föranlett svårigheter att bedöma graden av den invaliditet, som silikosen kan anses medföra.

Vad först beträffar fall nr 6 har riksförsäkringsanstalten uppskattat den av silikosen förorsakade invaliditeten till 100 procent. Försäkringsrådet har däremot beräknat invaliditeten till högst 50 procent, varvid hänsyn tagits till förekomsten sedan länge av invalidiserande ledgångsreumatism samt vederbörandes ålder (han är född år 1886). Rådet har grundat sitt ställningstagande på ett läkarutlåtande, enligt vilket silikosens invalidiserande verkan bedömts såsom synnerligen osäker inom så vid ram som från mindre än 10 procent till 75 procent. För egen del anser jag, att billighetsskäl talar för att ersättning får utgå efter den av riksförsäkringsanstalten uppskattade nedsättningen i arbetsförmågan. Den sjukas arbetsinkomst har på grund av invaliditet redan före den dag, då silikosen yppades, varit så låg att livränta i anledning av silikosen icke kan beräknas efter högre inkomst än den i lagen föreskrivna minimiinkomsten av 900 kronor. På grund härav kommer livräntan — även om den beräknas efter 100 procents invaliditet — att utgå med ett relativt blygsamt belopp; härtill kommer att den sjukas i anledning av ledgångsreumatismen uppburna invalidpension kommer att minska med hänsyn till livräntan.

Även i fall nr 8 föreligger skiljaktiga meningar mellan remissmyndigheterna rörande silikosens invalidiserande verkan. I detta fall är vederbörande helt arbetsoförmögen på grund av magsår. Riksförsäkringsanstalten har ansett silikosen medföra en nedsättning av arbetsförmågan med 20 procent. Enligt ett av försäkringsrådets läkare gjort uttalande, som av rådet godtagits, kan den av silikosen förorsakade arbetsoförmågan även om silikos ostridigt förelegat — vilket enligt rådets mening icke är fallet — icke anses uppgå till 20 procent. I detta fall måste dock invaliditets-

graden fastställas i vanlig ordning. Om invaliditetsgraden fixerades genom beslut av riksdagen, skulle den komma att fastläsas, vilket icke vore riktigt; silikosisens verkningar är nämligen ännu så länge av mindre omfattning och man måste räkna med att sjukdomen dock kan förvärras. Jag vill framhålla, att det är den sjuke obetaget att anföra besvär över riksförsäkringsanstaltens beslut i detta avseende i härför gällande ordning.

Meyer-Lie (fall nr 12) har drabbats av lungtuberkulos, som brutit ut sedan han under en anställning som amanuens å hygienisk-bakteriologiska institutionen vid Uppsala universitet varit sysselsatt med forskningsarbete rörande smittomekanismen vid tuberkulos. Någon ersättning med stöd av yrkessjukdomsförsäkringslagens bestämmelser har icke kunnat utgå. Tuberkulos har nämligen ännu icke införts i denna lag på grund av svårigheterna att avgöra om samband i det individuella fallet föreligger mellan yrkesarbetet och sjukdomen. Statsmakterna beslöt år 1948, att ersättning skulle få utgå till ett antal elever vid tandläkarhögskolan i Stockholm, vilka sannolikt smittats med tuberkulos vid en under studiearbetet företagen obduktion (prop. nr 307; rd. skr. nr 461). Mot bakgrunden av den ovanligt stora smittorisk, som Meyer-Lie varit utsatt för i sitt arbete, måste även i förevarande fall tuberkulosen anses sannolikt ådragen i arbetet. Jag vill därför föreslå, att Meyer-Lie erhåller ersättning enligt grunderna i yrkessjukdomsförsäkringslagen.

Svän Söderberg (fall nr 13) tillerkändes år 1916 en livränta av 60 kronor i anledning av ett olycksfall, som drabbat honom samma år. Invaliditetsgraden bedömdes till 20 procent. Han uppbar livräntan endast för ett år och har därefter icke gjort ytterligare ersättningskrav gällande förrän år 1951, då han hos Kungl. Maj:t gjorde framställning om ersättning i extra ordinär väg i anledning av att skadan försämrats. Såväl riksförsäkringsanstalten som försäkringsrådet tillstyrker framställningen. Invaliditetsgraden har uppskattats av anstalten till 30 procent och av rådet till 25 procent. I likhet med remissmyndigheterna anser jag, att ersättning bör få utgå. Den av skadan förorsakade nedsättningen i arbetsförmågan bör i överensstämmelse med riksförsäkringsanstaltens uppfattning uppskattas till 30 procent.

Ingrid Catarina Sjödell (fall nr 14) är född utom äktenskapet år 1945; hennes moder var gift med en av de radiotelegrafister, vilka omkom med det över Östersjön den 13 juni 1952 förolyckade militärplanet. Modern uppbar för egen del familjepension samt vederbörliga olycksfallsersättningar. Ingrid Catarina Sjödell var icke adopterad av den omkomne; om så varit fallet hade hon, förutom familjepension i därom gällande ordning, ägt uppbära dels livränta jämlikt olycksfallsförsäkringslagen intill dess hon fyllt 16 år och dels därefter livränta jämlikt särskild förordning om ersättning för olycksfall vid flygning intill dess hon fyllt 19 år. En-

ligt trovärdiga uppgifter var det strax före flygolyckan den avlidnes bestämnda avsikt att adoptera barnet. Med hänsyn härtill och då det vidare framgår, att barnets moder på grund av kronisk sjukdom torde komma att möta svårigheter att försörja sig genom arbete, synes billighetsskäl tala för att barnet tillerkännes den ersättning, som jämlikt olycksfallsförsäkringslagen och nyssnämnda förordning skulle tillkommit henne, därest hon hunnit adopteras.

Helge Vallentin Claesson (fall nr 15) var i arbetet sysselsatt med att lyfta en matta, då han utsattes för en senbristning i ena axeln. Ostridigt är att skadan uppkommit efter en degenerativ utveckling, som undergrävt senans hållfasthet; senans bristning förorsakades omedelbart av en i arbetet utförd rörelse. Såväl riksförsäkringsanstalten som försäkringsrådet avtog framställning om ersättning jämlikt olycksfallsförsäkringslagen. Sedermera har Claesson inkommit till försäkringsrådet med ett av medicine doktorn Thore Walheim avgivet läkarintyg. I intyget angavs, att Claesson vid ifrågavarande arbetsmoment förlorat balansen, varvid axeln utsatts för en abnorm påfrestning, som medfört att senan brast. Enligt Walheims mening föreläge ett i olycksfallsförsäkringslagens mening klart olycksfallsmoment, som berättigade den skadade till ersättning. Försäkringsrådet har emellertid ej heller sedan detta läkarintyg inkommit funnit förutsättningar föreligga för ett ändrat ställningstagande. Med hänsyn till vad som framkommit genom Walheims utlåtande synes det emellertid skäligt, att Claesson tillerkännes ersättning som om olycksfallsförsäkringslagen varit tillämplig.

Härefter torde jag få övergå till frågan om den dag, från vilken ersättning skall få utgå. Under remissbehandlingen har framkommit ett flertal olika synpunkter på denna fråga. I vissa fall har man förordat en dag, då arbetsförmågan helt eller delvis vikit, i andra åter en tidpunkt, då ersättningskrav i något sammanhang gjorts gällande mot försäkringsinrättningen. Vidare föreslås i vissa fall att ersättning skall utgå från den dag, då framställning om ersättning i extra ordinär väg inkom; i andra fall åter har icke angivits några synpunkter i denna fråga.

I de fall, som hittills varit föremål för statsmakternas ställningstagande, förekommer ett flertal olika bedömningsgrunder i förevarande fråga. I silikosfallen har i allmänhet hänsyn tagits till tidpunkten för total eller partiell minskning i arbetsförmågan; det har dock även hänt, att ersättning fått utgå från den dag, då ansökan inkommit om ersättning i extra ordinär väg. Även andra bedömningsgrunder har stundom förekommit. Jämväl i fråga om olycksfallen har tidpunkten bestämts efter vitt skilda faktorer.

Det synes nu erforderligt att erhålla en för samtliga fall tillämplig gemensam regel. Utgångspunkt härför bör vara, att ersättning skall utgå

som om i ärendet icke förelegat någon faktor, som hindrat direkt tillämpning av lagen. Emellertid bör en gräns skapas för den retroaktiva ersättningsrätten. Jag föreslår därför, att någon ersättning icke skall utgå för tid, som ligger längre tillbaka än fem år, räknat från den dag, då den framställning inkommit, som föranlett förslag till riksdagen i ersättningsfrågan.

Från ersättning, som kan komma att utgå för tid, varunder sjukpenning uppburits från erkänd sjukkasse, eller av ersättningen betingad minskning av statliga folkpensionsförmåner icke ägt rum, bör avdragas ett belopp, som svarar mot ifrågavarande sjukpenning eller minskning.

Slutligen torde jag här få upptaga frågan om ersättning till personer, som drabbats av den s. k. sliparsjukan.

En grundläggande princip vid fastställandet av yrkessjukdomsförsäkringslagens omfattning har varit, att densamma endast skulle avse sådana sjukdomar, vilkas uppkomst lätt kan ledas tillbaka till arbetet eller de omständigheter, varunder detta bedrivs. Endast sådana sjukdomar har därför upptagits i yrkessjukdomsförsäkringslagen, beträffande vilka diagnostiseringen och klarläggandet av samband mellan arbetet och sjukdomen icke erbjuder alltför stora svårigheter. Efter hand har i lagen införts ett begränsat antal sjukdomar, vilka förorsakas av ovanliga eller ensidiga rörelser o. dyl. i arbetet, ihållande buller eller skakningar från maskiner o. s. v.

Svenska fabriksarbetareförbundet har (skr. 7/5 1952) hemställt, att den s. k. sliparsjukan måtte införas såsom yrkessjukdom i yrkessjukdomsförsäkringslagen.

Beträffande ifrågavarande sjukdom har ur handlingarna i ärendet inhämtats följande. Bland glasslipare vid ett antal glasbruk har iakttagits vissa till händerna lokaliserade sjukdomssymtom. Vanligtvis utgörs dessa av en domningskänsla i lill- och ringfingrarna, men även mer eller mindre uttalade atrofier av vissa muskelgrupper i händerna kan förekomma. Sjukdomen uppkommer genom ett av den normala arbetsställningen vid slipskivan föranlett speciellt tryck mot armbågen, vilken kan medföra skada på ulnarisnerven. Enligt uppgift från statens institut för folkhälsan torde antalet fall av sliparsjuka kunna uppskattas till ett 20-tal.

Medicinalstyrelsen, statens institut för folkhälsan, försäkringsrådet, riksförsäkringsanstalten, svenska arbetsgivareföreningen och landsorganisationen i Sverige har antingen tillstyrkt, att sjukdomen i fråga införas i yrkessjukdomsförsäkringslagen, eller i vart fall icke haft något att erinra mot att så sker. Härvid har bl. a. framhållits, att även vissa andra, analoga sjukdomar borde omfattas av lagen. Vidare föreslås allmänt, att, därest lagändring kommer till stånd, Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens be- myndigande att besluta om ersättning av statsmedel i de fall, där ersätt-

ning icke kan utgå på grund av att sjukdomen yppats före lagändringens ikraftträdande.

Vidkommande den här aktuella sjukdomen måste det anses ådagalagt, att ett klart orsakssammanhang föreligger mellan denna och sliparsjukan arbetet. Det synes vara angeläget att, i avvaktan på att sliparsjukan införes i yrkessjukdomsförsäkringslagen, provisoriskt bereda dem som drabbats av sjukdomen möjlighet till ersättning. Jag vill därför föreslå, att de personer, vilka erhållit eller erhåller ifrågavarande sjukdom, tillerkännes ersättning såsom om yrkessjukdomsförsäkringslagen varit tillämplig å sjukdomen. Ersättningen bör bestämmas efter de allmänna regler härför, vilka jag i det föregående angivit.»

Utskottet.

Vad först angår de i propositionen behandlade ersättningsfallen 1—14 har utskottet icke funnit anledning till erinran mot vad härutinnan föreslagits, varför utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag i dessa delar.

Likaså finner sig utskottet böra tillstyrka, att, på sätt i propositionen föreslås, de personer, vilka erhållit eller erhåller den s. k. sliparsjukan, tillerkännes ersättning såsom om yrkessjukdomsförsäkringslagen varit å sjukdomen tillämplig ävensom att därvid ersättningen bestämmas efter de allmänna regler, som av departementschefen angivits.

Vad åter beträffar ersättningsfallet 15 rörande Helge Vallentin Claesson är, såsom av den föregående redogörelsen framgår, läkarutlåtandena om dennes sjukdom motsägande. Då härtill kommer att Claesson nu är arbetsför och, enligt vad utredningen i ärendet ger vid handen, befinner sig i förhållandevis tillfredsställande ekonomiska omständigheter, har utskottet icke funnit tillräckliga skäl föreligga att tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må medgiva, att av det under femte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m. må i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 6 mars 1953 föreslagits utgivas

a) ersättningar i anledning av yrkessjukdom eller olycksfall i arbete, som drabbat de i nämnda protokoll angivna personer, vilka betecknats såsom fall 1—14,

b) ersättningar i anledning av fall av den s. k. sliparsjukan, vilka inträffat eller må komma att inträffa;

II. att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag beträffande ersättning till Helge Vallentin Claesson (fall 15).

Stockholm den 8 maj 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Näs-
gård, Ohlon, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Pålsson, Näs-
ström, Bergh, Hesselbom, Einar Persson, Birger Andersson, Ragnar Persson
och Axel Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Malmborg i
Skövde, Andersson i Malmö, Rubbestad, Lindholm, Eriksson i Sandby,
fröken Elmén, herrar Åkerström, Kyling, Nihlfors, Jansson i Kalix, Persson
i Växjö, Blidfors, Svensson i Stenkyrka och fröken Ager.